

BLOGI

Arvopapereita takataskussa

31.7.2014 • BLOGI • PÄIVI HEIKKINEN

Lenkille lähdössä, otanpa varmuuden vuoksi vitosen taskunpohjalle. Vaihtorahat kouraan, koura nyrkkiin ja setelimitytty taskuun. Pyykkiä ripustaessa paidan taskussa pullottaa kirjopesuohjelman läpikäynyt kaksikymppinen. Setelimme saavat kokea koko elämämme kirjon: hien, rutistukset ja vesipesun. Harvoin tulee ajatelleeksi, että kyseessä on itse asiassa arvopaperi. Setelissä on sisällä kunnioitettava määrä edistyksellistä tekniikkaa, niin itse paperissa, painojäljessä kuin turvatekijöissäänkin.

Yksi keskuspankin tehtävistä on huolehtia siitä, että kansalaisilla on käytössään hyväkuntoisia seteleitä. Siistejä, ehjiä seteleitä on miellyttävä käyttää. Hyväkuntoiset setelit auttavat myös erottamaan mahdolliset väärennökset, sillä ”hyvän” väärennöksen tekeminen on äärimmäisen vaikeaa. Seteliväärennöksiä liikkuu maailmalla kahdenlaisia. Osa on melko alkeellisia, ehkä olutillan päätteeksi hauskalta idealta tuntuneita paperikopioita, jotka on yleensä helppo nähdä kopioiksi. Osa on sitten järjestäytyneen rikollisuuden ”ammattimaista” toimintaa, jolla rahoitetaan muuta rikollisuutta. Näin väärennöksistä yhteiskunnalle koituva haitta moninkertaistuu.

Suomessa väärennökset eivät ole suuri ongelma. Tämän vuoden alkupuoliskon aikana niitä löytyi 188 kappaletta, valtaosa helposti väärennöksiksi tunnistettavia. Suomalaiset ovat tottuneet hyväkuntoisiin seteleihin ja tietävät, miltä setelin kuuluu näyttää. Siksi väärennökset tunnistetaan yleensä nopeasti, ja ne saadaan pois kierrosta. Tämä vahvistaa myös luottamusta käytettävissä olevaan rahaan.

Seteleiden turvatekniikat kehittyvät jatkuvasti. Viime vuonna eurojärjestelmä toi kiertoon uuden sukupolven setelisarjan 5 euron setelin. Tämän vuoden syyskuussa (23.9.) lähtevät uudet 10 euron setelit liikkeeseen. Näissä seteleissä aitoustekijöitä on entistäkin monipuolisemmin. Jo paperista tunnistaa oikean setelin. Lisäksi uusien seteleiden vesileimassa hymyilee Europa-neito, setelin poikki kulkee hologramminauha, jonka kuvat näkyvät seteliä kallistellessa. Näiden silmälle näkyvien aitoustekijöiden lisäksi sete-

leissä on monia vain erikoislaitteilla tunnistettavia ominaisuuksia, jotka ammattimaiset rahankäsittelijät ja keskuspankki tarkastavat. Kun seuraavan kerran olet työntämässä seteliä housuntaskuun tai rutistamassa sen kolikkokukkaron pohjalle niin toivon sinun muistavan, että kyseessä ei ole vain paperinpala, vaan mitä hienointa tekniikkaa sisältävä, kaunis arvopaperi.

KIRJOITTAJA

Paivi Heikkinen Ekonomisti rahoitusmarkkina- ja tilasto-osaston yleisvalvontatoimistossa

[Paivi.Heikkinen \(at\) bof.fi](mailto:Paivi.Heikkinen@bof.fi)

AVAINSANAT:

- [Raha](#)